

Meddelande september 2026 från

Hovdala vänner

Sedan sist

15/6 Medlemsvandring "Gack-och-snack". Den här gången stannade vi till vid Arrendatorsbostaden.

19/6 Traditionellt midsommarfirande på Hovdala och som vanligt medverkan från Hovdala vänner. Vädret var med oss och yttre borggården fylldes med unga och äldre.

4/7 Pelargon- och rosdag

I samband med Pelargon- och ros dagen vid orangeriet , ordnade medlemmar i Hovdala Vänner åter igen ett Café utanför Orangeriet där det serverades kaffe (the) med dopp till en billig peng. Det var bl.a Trädgårdsgruppen , som stod för försäljning under dagen och som dessutom tillsammans med andra medlemmar i Hovdala Vänner sponsrade med

hembakat av olika slag. Det blev ett mycket trevligt och uppskattat inslag .

Stort tack till alla som bidrog på olika sätt.

14/7 Dagens medlemsvandring gick från Boketorp via Strängbacken till Tofta där vi på håll kunde se resterna efter den numera nästan igenfallna Hovdala linbasta.

Vägen åter tog vi över den nya gångbron över Hovdalaån där vi funderade över var Sisselas jordstuga en gång har funnits

12/8 Den här dagen tittade vi lite närmre på Orangeriet och dess omgivning. Som vanligt ingen guidning utan en "gack-å-snack"-runda. Vi avslutade med fika i Boketorp.

26/8 hade vi besök från skolan i Bjärnum. Hovdala vänner fick förtroendet att visa eleverna i årskurs 9 Hovdala Porttorn, källarvåningen i Ö längan och Orangeriet.

Östra längan

Hovdala porttorn

GACKÅSNACK...

En eftermiddag i mitten av månaden så ses de som vill av Hovdalas Vänner på Boketorp klockan 13. Tillsammans tar vi en kortare och långsam promenad i Hovdalas omgivningar. Ingen guidning utan tillsammans pratar vi om vad vi vet, kan och tror samt skulle vilja veta om dagens mål. Första gången var i december så nu har det blivit nio

promenader då vi tittat närmare på verandorna, Gårdstalien, linbastan, porttornet, Fåfängan, Orangeriet, potatis- och iskällarna, förlovningsträden och pimpernöten samt utgrävningarna vid norra längan ner mot ån.

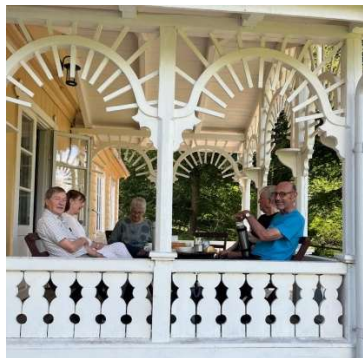
Pimpernöt (*Staphylea pinnata*) är en art i familjen pimpernötsväxter. Den förekommer i centrala, östra och södra Europa, till Turkiet och Kaukasus.^[1] Arten odlas i Sverige som trädgårdsväxt.

(Wikipedia)

Ibland har vi sån tur att någon ur personalen kommer ut och pratar lite med oss, vilket uppskattas mycket. På så sätt lät Magnus oss kika in i ladan där renoveringen av den gamla kvarndelen pågick. Mäktigt med både tunga stenar att arbeta med och takhöjden ända från åns nivå. Håkan lät oss komma in i slottet och titta på nyförvärvet av matsalsstolar. De vackert broderade stolarna från Eva Ebba Ehrenborgs bröllop med Fritz Nordenstierna från 1892 som jag

skrev om i förra numret. När vi tittade runt Fåfängen (södra längan även kallad Arrendatorns) kom den gode Håkan också ut och bidrog med sin kunskap. Detta samspel med Hovdals personal uppskattas mycket av oss Vänner 😊

Vi har varit varierande många, allt från bara tre till tretton stycken. Vanligtvis är det 6-8 personer och efter promenaden smakar fikat på Boketorp gott. En del har med sig eget, en del köper av oss för en billig peng och den hembakta kakan går åt som smör i solen. På tal om sol så var det senaste gången så fint väder att vi njöt kaffet ute på Boketorps vackra veranda, så mysigt och så blir det så trevliga samtal.

Torsdag 10/9 är det dags igen, då ska vi söka spåren efter bl a Frankes pensionat. så kom Du Också!! Nya tider hittar du på vår hemsida. www.hovdala.org

HILMA – årets pelargon.

Pelargoner i mängder kunde vi ju se på Hovdala vid Ros- och pelargondagen i somras. Där fanns också slottets egen pelargon Hilma till försäljning. Jag blev lite konfunderad när jag kom hem med mitt lilla nyförvärv och satte den bredvid en annan nyinköpt pelargon: Årets pelargon Hilma. Då jag tittade på plantorna såg jag ju att det inte var samma sort. Den ena är ljus i mitten av blomman och den andra tvärtom, även bladen har olika färgmönster i det gröna...

Efter lite tänkande kom jag ju fram till att det ju är två olika Hilmor som gett namn åt sorterna. Den officiella årets pelargon Hilma är uppkallad efter konstnären Hilma af Klint. Hon levde mestadels i Stockholm mellan 1862-1944 och är känd för sina stora abstrakta målningar. En del av dem visades inte förrän långt efter hennes död, allt enligt hennes önskan, därav också att hon blivit riktigt erkänd först på senare tid. Motiven är ofta färgrika, drömska, lätt surrealistiska och geometriska. Hilma af Klint tillhörde det Teosofiska sällskapet och en del av målningar ska hon enligt sig själv fått inspiration och direktiv om av en högre makt.

Klart att en så färgstark kvinna ska få ge namn åt en vackert rosa pelargon! Just denna zonalpelargon *Pelargonium x hotorum Hilma* valdes just för sitt rika färgspel. Kronbladen skiftar från rött innerst via lila till rosa

längst ut. Även bladen uppvisar olika toner av grönt med typiska zonlinjer.

Men Hovdalas söta Hilma då? Jo så här skriver trädgårdsmästarna i sitt informationsblad om denna pelargon:

”Vid slutet av 1800-talet bodde det i torpet Kullahyttan en kvinna vid namn Hilma Carlsson. Kullahyttan var på den tiden ett dagsverkstorp underställt Hovdala gods i Brönnestads församling.

Hilma var mycket intresserad av blommor, både de som växte i trädgården och inne på fönsterbrädan. Om du vid den tiden hade hälsat på Hilma på Kullahyttan hade du fått se

en mörkt rosa pelargon lysa upp de små torpfönstren.

Torpet Kullahyttan

Tack vare att Hilmas släktingar visade lika stort intresse för växter, har den rosa pelargonen bevarats och lämnats över mellan generationerna. Pelargonen har fått namnet HILMA FRÅN HOVDALA.”

Även Hovdalas Hilma är en rosa zonalpelargon men alltså med ljust, nästan vitt i mitten av blomman. Hilma själv lär vara född 1871 med flicknamnet Nilsson, sedan gift med Johannes Karlsson. Familjegraven finns i Matteröd.

Vilken otrolig tur att denna kulturskatt blev bevarad! En dag kanske även vår Hilma får äran att bli Årets pelargon...
Christel DN

Resor under antiken

Under sommaren har filmen ”The Odyssey” haft premiär. Historien är hämtad från Odysseén av Homeros och den grekiska antiken. Huvudpersonen Odysseus stred mot Troja och prins Antenor. Tapeten i stora salongen på Hovdala ”tapetrummet” heter just ”Prins Antrenors resor” och skildrar hans resor i grekiska övärlden och Medelhavet sedan Troja förlorats till grekerna. Homeros skildrar händelserna i boken ”Illiaden”.

Tapeten är tryckt i Paris 1828. Så vitt vi vet är det enda exemplaret i Sverige.

Cykeln som spelade en viktig roll

Vår vänförening HeTS (Hessleholms TeaterSällskap) behövde en gammal cykel till en av sina scener i årets stadsvandring. Vad gör man då? Jo kontaktar den trevliga och hjälpsamma personalen på Hovdala för att höra om det möjligen finns en gammal velociped som skulle kunna lånas ut. Mycket riktigt, nere i de djupa källarvalven stod hon, Cresenten!

Blå och grann med en rejäl lädersadel och mycket dammiga sadelväskor. Allra längst fram ett vackert emblem i form av en mån-gudinna. Som gjord att få visas upp. Många av Hovdalas Vänner går ju även HeTS historiska stadsvandringar men vad ni inte visste då var att en av huvudrollerna i scenen vid Bensonhuset spelades av en gammal trotjänare från Hovdala slott. Rollen som margarinbärande cykel för Bergendahls imperiets uppstart

föll alls på denna smäckra skönhet. På bilden kan ni se henne med medspelarna Fia Johansson och Isak Evander

Christel DN foto: Birgitta Nilsson

Kommande aktiviteter

10/9 kl 13.00 "Gack-och-snack"
Medlemsvandring vid Hovdala. Vi går till "Frankes pensionat"
Samling vid Boketorp.

20/9 Skördefest på Hovdala. Vi finns på yttre borggården med information om föreningen, lotteri, försäljning mm

28/9 Soppföreläsning kl 18.00.
Kvällen går i fladdermössens

tecken då Stefan Viktorsson kommer att föreläsa om dessa mytomspunna varelser. Stefan är utbildad naturguide och i sin firma Bokskogslöpare anordnar han naturvandringer. Han har sedan 2010 anordnat fladder-musexkursioner på Hovdala och kan berätta om den mångfald av arter vi har här. Kanske också ge svar på vad som hänt dem nu när Hammarmölledamm är borta.

1/10 Studiecirkel om Hovdala. Kl 18.30 Boketorp Första av tre tillfällen. Se inbjudan nedan.

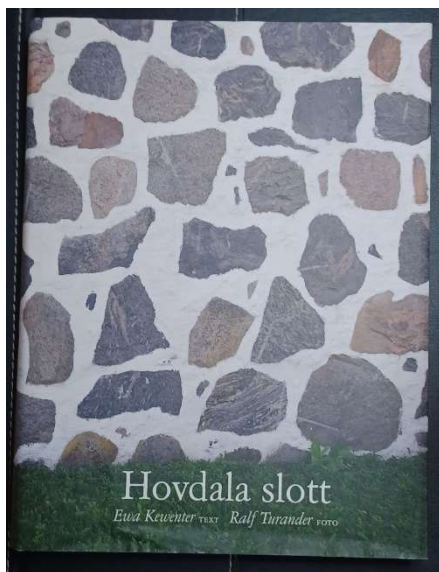
15/10. Studiecirkel. Andra tillfället. 18.30 Boketorp

16/10 "Gack-och-snack"
Medlemsvandring vid Hovdala.
Samling vid Boketorp kl 13.00

26/10 Soppföreläsning vid Boketorp. Kl 18.00. Det dags för oss att höra om de mytomspunna friskyttarna, eller snapphanarna som vi brukar säga. Emma Najvik har i år disputerat med sin avhandling

om Göinges friskyttar och kommer att berätta för oss vad hennes forskning kommit fram till. Vad är sanning och vad är skräna? Emma arbetar som guide på Hovdala och är bördig från Sösdala, så hon är väl förankrad i snapphaneland. Som vanligt bjuder vi också på goda samtal och hemlagad soppa, så välkomna!

29/10 Studiecirkel. Tredje och sista tillfället. 18.30 Boketorp.

Inbjudan till studiecirkel om Hovdala

Under oktober 2026 genomför vi en studiecirkel för medlemmar. Tre tillfällen om tre studietimmar. 1/10, 15/10 och 29/10 kl 18.30 – ca 21.30

Plats: Boketorp

Max antal deltagare: 12 + 2 ledare.

Cirkelledare: Lars Åström och Olavi Olson

Litteratur: Hovdala slott
(Kewenter/Tunander 2008)

Avgift: 500 kr inkl bok enl ovan.
(350 kr om du redan har boken)

Anmäl intresse till vår e-postadress: info@hovdala.org

Ny brickor

Hovdala vänner har nu förutom Bakboken tagit fram två olika brickor till försäljning.

En lite större bricka ,med motiv "stenvägg" Pris 300 kr

En lite mindre bricka med motiv "orangeriet" Pris 250 kr
Vi kommer att ha dem till försäljning vid våra olika aktiviteter och i Slottsbutiken på Hovdala slott.
Du kan även kontakta Tommie Nordh i HV styrelse 0705316027.

"Från vägskäl till riksdag"

Ja så kallade jag soppföreläsningen om Lars Anton Björklund som Olavi Olson och Christer Carlson höll för ett par år sedan. Jag skrev den lilla monologen som inledde kvällen ute i Röda ladan och ett akut sjukdomsfall gjorde att jag även fick göra ett sceniskt inlägg. Första gången jag hörde talas om Björklund var när Olavi på HeTS spökrunda för några år sedan berättade om den tragiska incidenten med råttan i kaffekannan som ledde till faderns död. På något sätt har denne Lars Anton, hans levnadsöde och livsgärning fastnat i mitt hjärta... En fattig

skomagareunge från Broslätt som kom ända in i de fina salarna i Riksdagen i Stockholm!

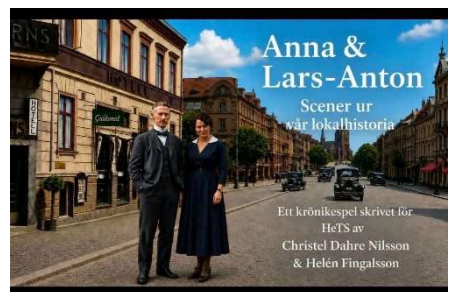
Till förra årets stadsvandring så presenterade Olavi oss i HeTS för Anna Jönsson, kvinnorrättsskämpe och lärarinna. Hon fick en scen där hennes liv berättades i korthet. Sen hörde jag Christer Carlson föreläsa om henne och Sagostunderna nere på Lokalhistoriska arkivet. Ännu ett spännande människoöde!

Mina tankar började snurra om att det fanns många likheter och paralleller mellan dessa två demokratiförespråkare. Båda från fattiga förhållande under Ehrenborgarna på Hovdala resp Hässleholmsgården, födda och döda med bara ett pars års mellanrum, aktiva i Hässleholms arbetarparti mm. De måste ha träffats! Tänk om man skulle kunna skriva en pjäs om dem....

Frågade Helén Fingalsson om hon hade lust att hjälpa mig genom att skriva scener om Anna medan jag koncentrerade mig på Lars

Antons liv. Det var hon glädjande nog pigg på så vi presenterade vår idé för HeTS styrelse som gav oss tummen upp och dessutom pushade på så att vi vågade ta klivet ut i de riktiga salongerna. Mycket tankebollande och jobb blev det, slitigt men roligt...och nervöst. Manus, regi, scendekor, teknik, ljud, bild, casting, kläder... ja allt har vi hjälpts åt med, Helén och jag. Herrar Olson och Carlson har bistått oss med faktagranskning och svar på frågor.

Så mina kära vänner i Hovdala Vänner nu är ni alla välkomna att boka biljett till **"ANNA & LARS ANTON – scener ur vår lokalhistoria"**.

Ett krönikespel om två personer som betytt mycket för utvecklingen i vår stad.

Föreställningen spelas under Hässleholms Kulturdagar lördagen den 26/9 kl 16 resp 18 i Blå Salongen i Kulturhuset. Ett tjugofemtal amatörskådespelare i alla åldrar från Hässleholms TeaterSällskap levande-gör detta skådespel för er. Flera av dem har liksom jag dubbelt medlemskap i både HeTS och Hovdala Vänner, så ibland vet vi inte vem vi representerar 😊 Biljetter hittar ni på nortic.se.

Välkomna att uppleva denna bit historia från Hovdala, Hässleholmsgården och Hässleholm önskar jag, Christel och min medregissör Helén